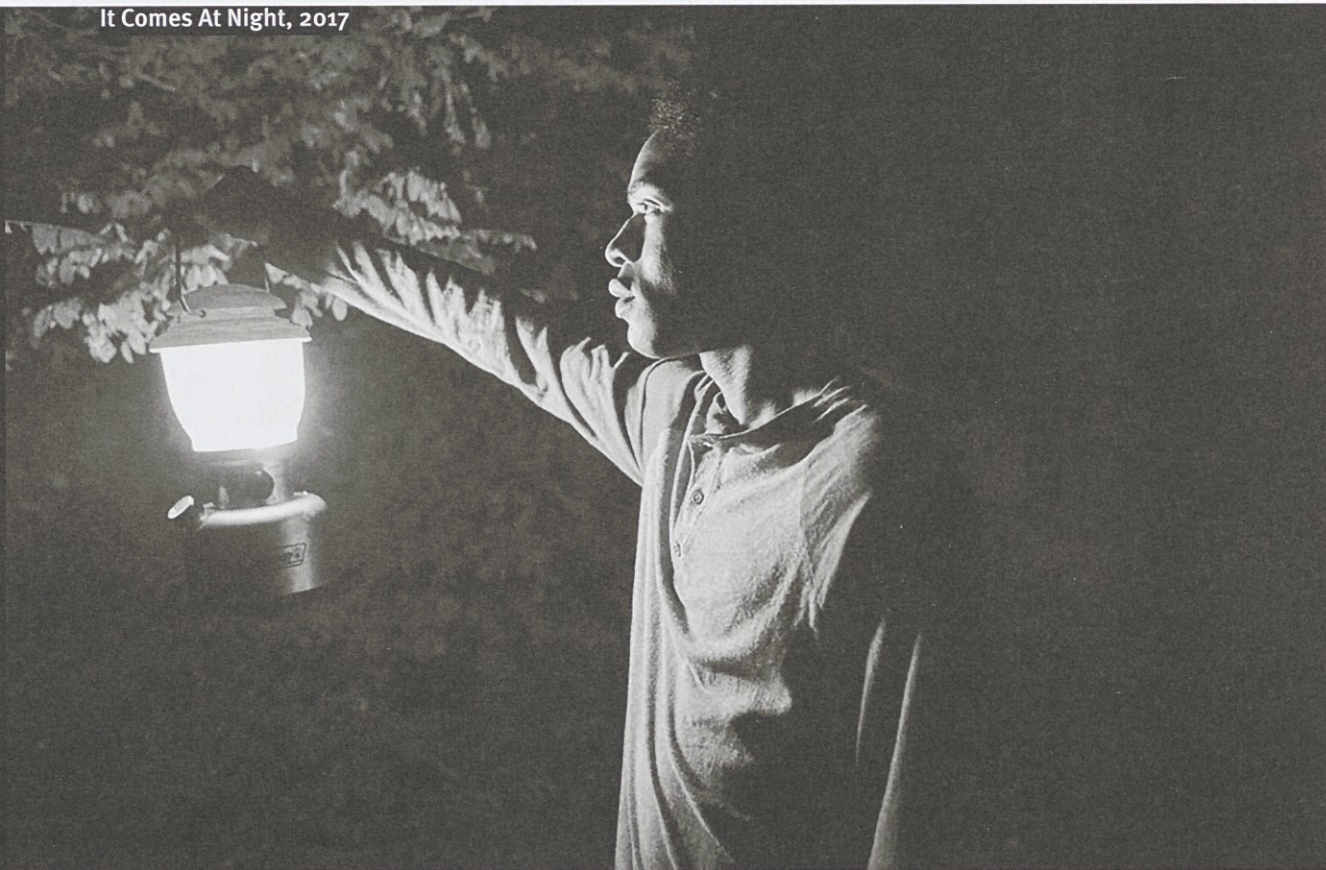

It Comes At Night, 2017

Ana Šturm

Zbujanje v grozi

It Comes At Night

leto 2017

režija **Trey Edward Shults**

država **ZDA**

dolžina 91'

Zmagoslavje smrti, slika nizozemskega renesančnega slikarja Pietra Bruegla, ki se v nekaj detajlih pojavi kmalu po uvodni sekvenci filma **It Comes At Night** (2017, Trey Edward Shults), ponuja dobro izhodišče za razmislek o novem delu mladega ameriškega režiserja. Brueglova slika je refleksija časa, v katerem je bila srednjeveška Evropa zavita v mrtvaški prt »črne smrti« in soočena z nasiljem reformacije, ter meditacija o propadu človeštva v teh apokaliptičnih časih, ki ponuja nekatere temeljne razmisleke o življenju in smrti.

V filmu Treya Edvarda Shultsa se svet znajde v postapokaliptični nočni mori. Smrtonosna epidemija, podobna kugi,

ogroža človeško populacijo, primanjkuje vode in hrane. Ozračje je tesnobno in prepojeno s paranojo. Dogajanje je omejeno na zabarikadirano leseno kočjo sredi grozečega gozda, v kateri se najdeta dve družini. Trudijo se sobivati, saj se dobro zavedajo, da so skupaj močnejši, a vseprisotni strah in okoliščine, ki jih ne morejo nadzorovati, jih hromijo in na vsakem koraku grozijo, da bodo uničile krhko zaupanje med njimi.

It Comes At Night na prvi pogled deluje kot horror film, vendar bi lahko bili ljubitelji žanra ob ogledu razočarani. V filmu ni nobenih pošasti, zombijev, čarovnic ali drugih nadnaravnih stvorov. Tisto, kar pride ponoči in nas navda z grozo, so osamljenost, izguba, nemoč, jeza, žalost, bolečina, strah in nezaupanje. Zelo človeška občutja, ki naše možgane (iz)ključujejo na bolj metaforičen način. Režiser je film napisal dva meseca po smrti svojega odtujenega očeta, v njem pa se je spopadel z lastnimi občutki ob izgubi.

»Žalost ob izgubi je zelo podobna strahu ali, če sem bolj natančen, neke vrste suspenzu oziroma čakanju. Čakanju na to, da se nekaj zgodi,« je v svojih opaznanjih o žalovanju zapisal C. S. Lewis. *It Comes At Night* njegov zapis vizualizira, je osebna in temačna meditacija o izgubi, o smrti in načinih, na katere se z njo kot posamezniki soočamo.

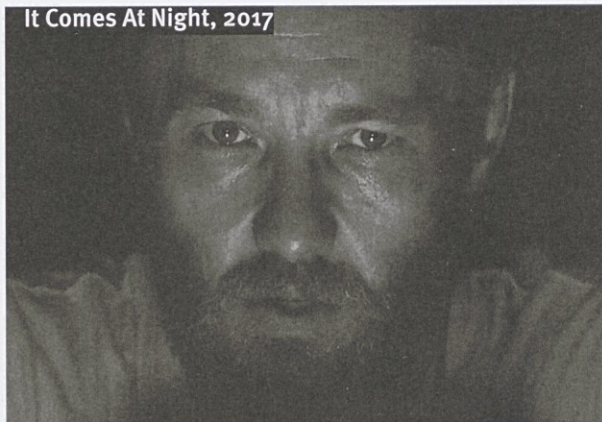
Način, na katerega je omenjena tema umeščena v žanr horrorja, pa odpira tudi širša vprašanja o tem, kako se ljudje obnašamo v ekstremnih okoliščinah, kako ranljiva je naša civilizacija oziroma kako hitro se lahko zruši – zlasti takrat, kadar se zaradi strahu raje kot k empatiji obrnemo k racionalnosti.

Shults se v težkih, destruktivnih in klavstrofobičnih filmih očitno počuti kot doma. Nase je opozoril z izjemnim prvencem **Krisha** (2015), filmom, ki je nastal v 9 dneh za 30.000 dolarjev s pomočjo Kickstarterja in dobre volje družinskih članov ter prijateljev. Boleče osebna, vizualno kompleksna, napeta, živčna, kaotična, temačna, pa tudi zelo zabavna družinska drama, ki se ukvarja s tematiko odvisnosti, se v celoti odvija v hiši njegovih staršev, z glavno vlogo depresivne bivše alkoholičarke pa se je poistovetila kar njegova teta, igralka Krisha Fairchild.

Shults je že v *Krishi* pokazal, da ima izjemen smisel za filmski jezik in občutek za ustvarjanje atmosfere, ki ga v *It Comes At Night* le še nadgradi. Njegova genialnost in rigorozno asketska gradnja suspenza se pokaže v enem ključnih prizorov, v katerem se ob kozarcu viskija srečata protagonista. Učinkovito zgrajen in izpeljan prizor, ki film prelomi v njegovo zadnjo tretjino in napove neizogibno, je počasen, poln tenzije in prikritih motivov, v njem pa pride do izraza tudi odlična igra Joela Edgertona in Christopherja Abbotta.

Kamera skozi temo in sence potrpežljivo in prežeče drsi po »kubrickovskih« hodnikih in stopniščih lesene koče, tudi občutek konstantnega neugodja, ki nas spremlja ves čas filma, je podoben tistemu iz **Izžarevanja** (*The Shining*, 1980, Stanley Kubrick). Zato najbrž ni naključje, da je *It Comes At Night* premiero doživel prav v hotelu, v katerem je Kubrick posnel svojo mojstrovino, na festivalu horror filma The Overlook Film Festival. Prav tako ni naključje, da je psu v filmu ime Stanley. Trey je namreč velik cinefil, med filmi, ki so bili navdih za *It Comes At Night*, pa največkrat omeni še **Noč živih mrtvecev** (*Night of the Living Dead*, 1968, George A. Romero) in **Stvor** (*The Thing*, 1982, John Carpenter).

It Comes At Night, 2017

Shults je s svojim brezkompromisnim odnosom in pogumno vizijo hitro postal vznemirljiv filmski avtor, na katerega je treba biti pozoren. Čeprav so ga po *Krishi* že povabili v Hollywood, pa ga studijski filmi ne zanimajo. Ima drugačne načrte, ki pa so se – na srečo obeh – odlično ujeli s filozofijo trenutno najbolj »vroče« produkcijske hiše A24, ki je za distribucijo najprej odkupila *Krishi*, nato pa omogočila nastanek filma *It Comes At Night*. »Nikoli nočem delati filmov le zato, da bi z njimi služil denar. Hočem delati stvari, v katere zares verjamem,« je povedal v enem od intervjujev. »Svet res ne potrebuje še več sranja.« Tako ali drugače ima prav. **E**

Krisha, 2015

